

PAULA DALY

Prátele méj
nablízku

Co uděláte, když vám nejlepší kamarádka ukradne manžela?

Přátele měj nablízku

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bbart.cz
www.e-reading.cz
www.palmknihy.cz

Paula Daly

Přátele měj nablízku– e-kniha
Copyright © BB/art s. r. o., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Přátele měj
nablízku

PAULA DALY

Přátele měj
nablízku

Přeložila Jana Pacnerová

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2018

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2014 Paula Daly

All rights reserved.

Z anglického originálu *Keep Your Friends Close*
(First published by Bantam Press, Great Britain, 2014)

přeložila © 2018 Jana Pacnerová

Redakce textu: Jiří Pácek

Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-759-5084-0 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-759-5172-4 (ePDF)

ISBN 978-80-759-5170-0 (ePUB)

ISBN 978-80-759-5171-7 (Mobi)

Věnováno mé sestře Debbie

„Namluvila jsem sama sobě, že časopis *Krásný domov* by se stejně dobře mohl jmenovat *Báječný život*.“

Anna Quindlenová

O SEDM MĚSÍCŮ DŘÍV

„TAK COPAK VÁM VRTÁ HLAVOU TENHLE TÝDEN?“ zeptá se ho.
„Kromě toho, co vždycky?“

Nakloní hlavu ke straně. Hledí na něj s mírným nesouhlasem a čeká na patřičnější odpověď.

„Smrt,“ řekne. „Přemýšlím o smrti.“

„O umírání?“

„Ne o umírání jako takovém... ale nebylo by to úžasné, kdybychom si mohli sami vybrat přesnou chvíli smrti?“

Její výraz je nechápavý. „Copak nemůžeme?“

„Nemyslím sebevraždu.“

„Ale přece snad nechcete umřít?“

„Jasně že ne.“

Leží naznak na gauči. Začíná se mu dělat břicho, kalhoty má v rozkroku nakrabacené jako tahací harmoniku. Otočí k ní hlavu, vrhne na ni krátký pohled.

„Moje nejmladší, Olivia, se mě zeptala, co bych si vybral, kdybych mohl mít tři přání,“ pokračuje, „a to mě přimělo přemýšlet. Jediná věc, které se doopravdy bojíme, která spojuje všechny lidské bytosti, je smrt. Nebylo by skvělé, kdyby se dala smrt jednoduše odstranit z rovnice? Kdybyste mohla žít s vědomím, že všechno je fajn... protože podle plánu umřete, řekněme, až za třicet let?“

„Žil byste jinak?“

„Možná. Pravděpodobně. Určitě. Vy ne?“

„Nejsme tu, abychom mluvili o mně,“ řekne.

Usměje se. Touché.

Narovná si zkřížené nohy.

Sukně se jí vysune o kousek výš a ona zahlédne v jeho tváři záblesk touhy, ačkoliv prozatím předstírá, že si toho nevšimla.

„Jak to jde v práci, Camerone?“ zeptá se nenučeně.

„Nechci mluvit o práci.“

„Z nějakého konkrétního důvodu?“

„Tenhle měsíc to není dobré, a sakra, nemám chuť bavit se o tom dneska, když...“ Hlas mu umlkne do ztracena.

„Problémy se zaměstnanci?“ nadhodí.

Posadí se. Spustí nohy na podlahu, lokty opře o kolena a bradu položí na zaťaté pěsti. Během vteřiny znervózněl. Latentní energie vyplula na povrch během jediného mžiku. Dotkla se jednoho z jeho bolavých míst, takže už začíná rekonstruovat pancíř. Obranný pancíř, který sem údajně chodí strhávat, aby se naučil *cítit*. Aby mohl milovat.

Taková je aspoň hlavní myšlenka.

Jenže ve skutečnosti tomu tak není.

Ona si s ním hraje, s chudákem. Klade mu otázky, jimž nedovede čelit. Pohrává si s jeho problémy tak dlouho, jak to on vydrží. Pak ho chlácholí. Chlácholí ho, jak to umí jen ona. Později odmítne mávnutím ruky jeho vděčnost se slovy, že je tu přece od toho. Ukáže mu, proč mu jen *ona* jediná dokáže pomoci na dlouhé cestě k nalezení sebe sama.

„Povídejte mi o Sereně,“ vyzve ho teď. Načasované to má příkladně, jako vždycky.

„Víceméně pořád totéž.“

„Využil jste ty techniky, co jsme probírali? Přestal jste se pokoušet řešit její problémy? Opravdu jste *naslouchal* tomu, co říká?“

„Je to těžké.“

„Může to trvat dlouho,“ souhlasí.

„Serena je tak zabraná do dětí, že mě ani nevidí. Sáhnu na ni a ona ucukne.“

„Myslíte, že ji nepřitahujete?“

„Ne,“ prohlásí pevně, jako by to vůbec nepřipadalo v úvahu. „Prostě už na mě nemá čas. Jsem jen jedna položka ze seznamu úkolů. Nedokáže pře-

stat pobíhat kolem dětí. Vkládá do nich veškerou energii.“ Odmlčí se, promne si obličej. „No, do nich a do domu.“ Unaveně vzdychne a dodá: „Nevím, jak ji udělat šťastnou.“

„Navrhl jste, že najmete nějakou pomocnici v domácnosti?“

„O tom nechce ani slyšet. Prý by to nikdo neudělal tak dobře jako ona.“ Krátce se usměje svému trápení. „Každopádně to chce dělat sama, takže mně už nezbývá moc možností.“

Odloží pero a předkloní se. „Ale to znamená, že pro vás už jí nic nezbývá.“

Smutně pokrčí rameny.

„Jak si připadáte?“ zeptá se.

„Nadbytečně,“ odpoví. „Nepotřebně.“

Nasadí jemný hlas. Ztlumí ho a dodá mu chraplavost, kterou občas používá. „Vždyť víte, že nic z toho nejste... logicky, to přece víte? Člověk nedosáhne takového stupně úspěchu jako vy, když je nadbytečný a nepotřebný. To jednoduše není možné.“

Odvrátí pohled, dnes není schopen přijmout kompliment. „Snažil jsem se ji milovat.“ Slova se mu zadržávají v hrdle.

„Já vím.“

„Vážně jsem se snažil,“ opakuje a oči se mu plní slzami.

„Já vím, Camerone. Ale ona vám to prostě nedovolí.“

Vstane ze svého místa a vykročí směrem k němu, pohrává si přitom s horním knoflíkem blůzy. On zavře oči a vydechne. Vydechne a snaží se zbavit napětí v obličejí, v ramenou, v pěstích. Když znovu otevře oči, ona stojí přímo před ním.

Pohlédne jí do tváře. „Je čas nechat ji být?“ zeptá se.

„Dělal jste, co jste mohl.“

Něžně ho uchopí za ruku a navede si ji pod sukni. Sune ji vzhůru po vnitřní straně stehna.

1

ŽIJETE DANÝM OKAMŽIKEM?
Já taky ne.

Snažím se. Fakt se snažím. V pravidelných intervalech během dne všeho nechám a řeknu si: *Toble je ono. Nemáš nic než* tenhle okamžik. Užívej si ho. Vnímej ho. Chop se toho, co je teď.

Takže se právě teď, v tomhle okamžiku chopím čištění stěn koupelny od samoopalovacího spreje. Je to nedávno renovovaná koupelna – mramorové obkládačky, dvojité umývadlo značky Corian –, kterou se jedna z návštěvnic hotelu roztomile rozhodla použít jako ten opalovací box, co zavedli v St. Tropez.

Ignoruju skutečnost, že použila smetanové osušky od Ralpa Laurena k domácímu barvení vlasů na temně karmínový odstín, a místo toho střídavě uvažuji o tom, jakou barvu by ta ženská měla v přírodním stavu, a jestli kdybych během příští hodiny zaskočila domů a vyndala kuře z mrazáku: stihlo by rozmrznout do dnešní večere?

Navrším zničené ručníky na hromadu uprostřed koupelny a naleju trochu bělidla na zubní kartáček. Je fakt těžké odstranit samoopalovák ze spáry mezi obkládačkami. Tenhle trik obvykle funguje, tak se do toho pustím, dávám si pozor, abych si nencákala bělidlo na kalhoty od kostýmu, a celou dobu si říkám: Co tady dělám? Na tohle máme celou armádu personálu.

Jenže ten by se nevěnoval takovým detailům. Můžete je školit, až

zmodráte, a stejně odfláknou detaily, nevěnují se všem maličkostem nutným k tomu, aby tenhle podnik působil opravdu výjimečně.

A proto se naši hosté vracejí. Protože hotel U Jezera *je* výjimečný.

Jestliže jste tu už někdy přenocovali a přijedete znovu, po příjezdu vás čeká osobní uvítání buď od Seana, ode mě, nebo od vrchního manažera – a nezapomeneme se vás zeptat na rodinu a na cestu do Windermere. V pokoji na vás čeká miniaturní láhev růžového moëtu, krabička se šesti ručně vyrobenými čokoládovými bonbony a samostatně balený datlový muffin s karamelovou polevou. A taky rukou psaná kartička: „Jsmo moc rádi, že se znovu setkáváme!“

U nás jde hlavně o mimořádné pozornosti. Jde o to, aby si hosté připadali, jako by byli opravdu důležití. A právě proto máme devadesátiprocentní obsazenost i mimo sezonu. Dokonce i v listopadu, kdy může třicet dní a třicet nocí v jednom kuse pršet a špinavě šedé mraky visí na obloze tak nízko, až na ně skoro dosáhnete.

Ozve se zaklepání na dveře koupelny. Přestanu drhnout zubním kartáčkem a otočím se.

„Paní Wainwrightová, moc se omlouvám, že vás obtěžuju, ale v apartmánu je problém.“

Libby je jedna z našich zaměstnankyň. Je tady už tři roky a patří k mým nejlepším uklízečkám.

„Copak je?“

„Ta indická rodina, co tu byla včera na noc... Ohřívají si v ložnici kari.“

Obrátím oči v sloup. Ačkoliv nejde o velkou katastrofu, čas od času se to stává. „Prostě otevřete okna, Libby, ať se to vyvětrá. Další hosté mají dorazit až dneska večer po osmé, takže máte spoustu času všechno pořádně umýt.“

Libby mžourá a vraští obočí současně. To dělává, když ví, že budu křičet, až mi odpoví.

„Co je?“ zeptám se ostře. „Byl tam někdo navíc?“ Moc nerada škatulkuju lidi, ale není nic neobvyklého, že propašují na pokoj nepřihlášené děti, nemluvnata... babičku a nezaplátí za ně.

Libby přešlápne z nohy na nohu. „Ohřívají si to v konvici.“

„Kari?“ užasnu. „V rychlovarné konvici?“

Přikývne. „Myslím, že topné těleso je v háji.“

„Proboha.“

Odložím zubní kartáček vedle umývadla a začnu si masírovat zátylek, polykám nadávky, které už jsou na cestě ven, a cítím začínající migrénu. Sedí mi v týle, a kdybych teď ztratila nervy, vyskočí rovnou do míst za očima a zbytek dne můžu odepsat.

„No, je to poprvé,“ řeknu tiše, ale Libby dobře ví, že je lepší nechat oči sklopené.

Protože v takových chvílích bývám nevypočitatelná.

Libby mi často sděluje ty nejhorší zprávy: vytopená prádelna, dvě pokojské se hodily marod... *krysa*... a já to nesu hrdinně. Vypořádám se s tím v tichosti a jedu dál. Ale jindy jsem na mrtvici z prachu na podlahové liště, z osamělého otisku prstu na zrcadle.

Není to se mnou lehké. Bývám popudlivá a medituji ve snaze dosáhnout vyšší vnitřní rovnováhy. Sean říká, že pozoruje zřetelný rozdíl, ale já si nejsem tak jistá, zda to k něčemu vede.

„Co mám dělat?“ zeptá se Libby.

„Odneste tu konvici Seanovi. Řekněte mu, že potřebujete novou z rezervního skladu a ať zkontroluje, kolik jich zbývá. Možná bude muset objednat další zásobu. Ať se podívá na internet, jestli nenajde lepší cenu. Tyhle skleněné konvice byly nesmyslně drahé. Ať hledá radši nerezové.“

„Dobře.“

Když už je venku z pokoje, zavolám ji nazpátek.

„Libby? Rozmyslela jsem si to, ať se drží skleněných. Jsou víc nóbl.“

Libby zachová lhostejný výraz. Čeká, až znovu změním názor.

„Určitě?“ zeptá se opatrně.

„Jasně.“

Teprve když oplachuju zubní kartáček a nanáším další bělidlo, vzpomenu si, že Sean má dnes dopoledne jinou práci. Je tu jeho matka.

*

Penny, Seanova matka, nás navštěvuje každý čtvrtek odpoledne. Stráví pár hodin se Seanem; bere ji ven. Vyrazí si třeba do hotelu Sharrow Bay u jezera Ullswater nebo si dají čaj o kousek dál ve Storrs Hallu. Vlastně kdekoli. Kdekoli, jen ne v hotelu U Jezera – protože tam by Sean čelil ustavičnému vyrušování. A jeho matka od něj obvykle vyžaduje plnou pozornost. Za normálních okolností se vracejí z výletu kolem čtvrté, když holky přicházejí ze školy. Teď, za letního času, kdy je večer déle světlo, zůstává Penny na večeři. V zimních měsících se vydává na zpáteční cestu do vesnice Crook ještě před setměním.

Dnes je první květnová středa. Není to den, kdy Penny obvykle přijíždí na návštěvu, ale zítra vyráží se svým fotografickým klubem na několik dní do Nice.

Vyřítím se z hlavních dveří těsně před pátou, nesu si s sebou kuřecí prsa, balíček smržů (ten jsem musela sebrat šéfkuchaři), láhev marsaly a dva bloky vzorků koberců, které musím prohlédnout nejpozději do šesté – kdy bude volat kladeč, abych mu sdělila, co jsem vybrala. Koberec v hotelové zimní zahradě je u dveří silně opotřebovaný a měla jsem si vybrat už do konce minulého týdne, ale nějak jsem to nestihla.

„Natty!“ zvolá Penny a vstane z křesla, hned jak vstoupím do haly. „Vypadáš strašně ztrhaně! Seane, jdi udělat své chudince ženě čaj, než se skácí vyčerpáním.“

Vtisknu Penny polibek na tvář. „Zato ty vypadáš po tom výletu fakt dobře,“ prohlásím a řeknu Seanovi, ať se s čajem nenamáhá.

Penny se právě vrátila z Fremantlu, kde byla na návštěvě u Seanovy sestry, a pleť má kožnatou. Tmavě mahagonově hnědou. Penny se celá léta hodně opalovala, je hubená jak tyčka, a znáte to z televize, jak nasažují kostrám paruky a vypadá to docela divně? Tak to je Seanova matka.

„Lucy a děti jsou v pořádku?“ odkopávám lodičky a v chodbě zvoní telefon. Sean to jde vzít.

„Jsou báječné,“ odpoví. „Je to radost vidět je spolu. Ona má čas, víš, Natty? To je pak *úplně jiné*. Naprosto jiné. Mluví o tom, že by si pořídili třetí, když teď Roberta konečně povýšili.“

„Další děťátko, to by bylo krásné,“ prohlásím vesele. „Přála by si tentokrát holčičku?“

Penny nad mými slovy ledabyle mávne rukou. „Ale to jí vůbec nedělá starost. Jednoduše miluje mateřství. Já mám ale obavy, jestli už není na další dítě trochu *moc* stará. Ale ona mě ujišťuje, že čtyřicítka už se dneska za žádné stáří nepovažuje.“

„Čím dál víc žen má děti ve čtyřiceti,“ poznamenám.

„Vůbec mě nepustila k práci, co jsem tam byla, Natty. Nevím, kde bere energii, fakt nevím. Ještě pořád je s Alfiem půlku noci vzhůru.“

„To je dobře, že sis odpočinula a užila děti.“

„No ona Alfieho *samozřejmě* ještě kojí, takže tam toho nebylo moc na práci, a Will je moc hodný kluk. Těžko uvěřit, že už je mu pět. Kam se ty roky poděly? Já prostě nevím.“

Tenhle hovor má svůj podtext. Po pravdě řečeno, každý rozhovor s Penny má svůj podtext, což je patrně namísto tady podotknout.

Otěhotněla jsem nečekaně v devatenácti letech a v prvním ročníku na univerzitě. Nebo spíš, což je důležitější, během *Seanova* prvního roku na univerzitě. Oba jsme nechali studia a vrátili se domů do Windermere. Sean nedostudoval práva, já radiologii.

S Penny to bylo ošemetné, protože v jejích očích jsem já byla ta, co zničila synovi budoucnost. „V devatenácti jste na rodiče moc mladí. Co můžete nabídnout za život dítěti, když jste sami ještě děti?“

Tak to formulovala, ale zase v tom byl podtext, tentokrát o tom, že utratila bůhvíkolik peněz za Seanovo vzdělání v Sedberghské škole a on to zahodil kvůli nějaké hloupé místní holce, které se měl už dávno zbavit.

Budiž řečeno Penny ke cti, že vyměkla, když se narodila Alice. Stala se z ní milující babička a já vydržela snášet ustavičné rýpání kvůli naší nezodpovědnosti jednoduše proto, že jsem sama matku neměla a ji jsem potřebovala.

„Lucy začíná Alfieho odstavovat,“ sděluje teď. „Měla bys vidět, jak se tomu věnuje, Natty. Má takovou báječnou věc – elektrický parní hrnec. Ten udrží v zelenině *všechny* živiny. Pak ji rozmixuje nebo propasíruje

a zamrazí do tácků na led... Jakou to dá práci, nad tím absolutně žasnu. Ale jak už jsem řekla, ona má čas. Může si dovolit dělat to jaksepatří.“

Mdle se pousměju, protože jde o to, že stejné řečnění už jsem si zažila, když se narodila Alice. Tolik jsem se zaměřila na to, abych všem dokázala, že se mylí, urputně jsem dokazovala, že *není chyba*, když máme dítě, ze všech sil jsem se snažila být dokonalá matka. Taky jsem vařila v páře a pasírovala. Taky jsem kojila déle, než bylo vlastně všem okolo příjemné. Taky jsem s sebou děti všude nosila, abych jim dopřála plný prožitek v duchu rodičovské příručky *Koncept kontinua*.

Penny si to jen nevybavuje, protože to bylo před šestnácti lety. A já jí to už nehodlám připomínat, protože hru „Kdo je nejlepší matka?“ jsem vzdala, už když prvorozený syn mé švagrové vyrostl z plínek. Ať jsem řekla cokoli, podle názoru Penny měla Lucy svůj život uspořádaný – emocionálně i finančně – ještě *předtím*, než se rozhodla stát rodičem. Tomu se říká zodpovědný přístup.

Během posledních pár let bylo někdy těžké nezapomenout, že Lucy je vlastně milý člověk. Člověk, se kterým jsme Sean a já moc dobře vycházeli. Jak to ti rodiče dělají, že vás nakonec přinutí takřka nenávidět jiné členy rodiny tím, jak pořád srovnávají? Letnými připomínkami, jak si jejich druhé dítě vede líp?

Sean se vrací do místnosti. „To volala Eve,“ oznamuje. V očích má uličnický pohled, který sděluje, že i on si vyslechl matčiny historky o Lucyině záračném pasírování. Po pravdě řečeno, já jsem pravděpodobně vyslechla cenzurovanou verzi. „Eve chce vědět, jestli by se mohla stavit zítra večer. Dokončuje ve Skotsku sérii přednášek a bude tudy projíždět.“

„To je ta tvoje kamarádka z Ameriky?“ přeruší ho Penny a vystrčí bradu. „Ta chytrá, co má dobrou práci?“

„Ano. Panebože, neviděla jsem ji přes dva roky. Neříkala, jak dlouho se tu zdrží?“

Sean zavrtí hlavou.

„Řekls jí, že může přijít?“

„Řekl jsem, že kdyby to nešlo, hned jí zavoláš zpátky.“

2

JARNÍ POČASÍ V JEZERNÍ OBLASTI je víceméně stejné jako po zbytek roku. Proměnlivé. Dnes ráno drobně mrholí a v údolí nad jezerem Windermere visí nízký opar mlhy. Stojím a dívám se, kávu v ruce.

Zkuste si představit všechny možné odstíny zeleně napěchované do jednoho malého rámečku – khaki, lahvově zelená, šalvějová, olivová, limetková, pistáciová až po světlejší odstín trávy v mokřinách – a výsledek se bude blížit tomu, co vidím z okna.

Včera po probuzení jsem viděla zářivě jasnou oblohu a údolí plné husté mlhy. Jako obří ledovec se plazila po hladině jezera k jihu a halila všechno, co jí přišlo do cesty. Zítra neuvidím vůbec nic, pokud se splní předpověď a přijde hustý déšť.

Bowness-on-Windermere je nejrušnější městečko v Jezerní oblasti. Leží na východním břehu jezera a můj dům i hotel se nalézají asi půl-druhého kilometru od centra. Právě tak blízko, aby si tam hoteloví hosté mohli udělat příjemnou pěší procházku, právě tak daleko, abychom Sean a já unikli šíleným davům turistů, kterých je tam v letních měsících plno.

Vyrůstala jsem tu. A na rozdíl od většiny svých vrstevníků, kteří se, jakmile dospěli, nemohli dočkat, až uprchnou za životem ve městě, odjakživa jsem chtěla zůstat. Čirou náhodou se jich už většina vrátila, když založila vlastní rodinu. Bowness má zřetelnou vesnickou atmosféru – ano, každý zná každého, zločinnost je nízká a lidem na sobě navzájem upřímně záleží –, ale máme i vymoženosti typické pro mnohem větší

město. Anglická vesnice s několika tisíci stálých obyvatel by obvykle neuživila kino, restaurace vyznamenané michelinskými hvězdami a supermarket. Právě příval turistů nám umožňuje žít poměrně kosmopolitním stylem života a současně bydlet ve zřetelně venkovské oblasti, v oblasti vynikající krásnou přírodou.

Pořád v pyžamu opláchnu šálek ve dřezu a vyjdu z domovních dveří s pytlem odpadků. Naše asfaltová příjezdová cesta je kluzká a lesklá; všechno voní čistotou a novotou. Hodím černý pytel do venkovního pojízdného kontejneru, pak v rychlosti přetřu víko hadrem, který jsem pro ten účel naschvál přinesla z práce.

Při zpáteční cestě si všimnu, že noční déšť zanechal špinavé cákance na dolní polovině domovních dveří, takže popadnu mop a setru to. Když už jsem u toho, rozhodnu se rychle otřít i lampu nad zápražím a současně odstranit několik pavučin kolem věřejí.

Když se vrátím do kuchyně, vzhledne ke mně Alice od hrnku moccacina. „Ty už jsi začala vytírat i příjezdovou cestu?“ zeptá se sarkasticky a já ji radši ignoruju.

V domě je větší klid než obvykle. Naše mladší dcera Felicity je na školním výletě ve Francii. Třicet jich odjelo autobusem v neděli večer a o nějakých sedmadvacet hodin později dorazilo do jižní Normandie. Vrátit se má v sobotu.

Neříkám nahlas, že Alice je po mně typická jedničkářka. Obě se dře me až k padnutí.

Jsme jako batolata, co pořád pádí nevidaným tempem a přitom se utrhují na každého, kdo je nablízku, než vyčerpáním propuknou v nezvladatelný pláč. Dobromyslný dospělý se jen blahovolně usměje a vzdychne: „A propána, asi už by měla jít spát...“

Mrknu na kalendář, a když uvidím v rohu sobotního čtverečku nakreslenou malou hvězdičku, vyndám vitamin B a strčím ho přes stůl směrem k Alici.

Má na sobě novou kombinézu s leopardím potiskem. Když se v ní plíží po domě, přistihnu se, jak si pobrukuju písničku „Mr. Mistoffelees“ z muzikálu *Cats*.

„Na co to je?“ zeptá se s pohledem na tabletu.

„PMS – prý to pomáhá.“

Zamračí se na mě. „Já nejsem ta, co je nervózní, mami,“ řekne a odebere se do patra, přičemž ve mně zanechá mírně ublížený pocit, který následuje po většině našich výměn názorů.

Začnu jí připravovat oběd. Od včerejší večere zbylo dost kuřecích prsíček na dobrý salát Caesar. Omyju salát, a zatímco ho osouším, aby ho později neměla zplihlý, začnu si v duchu procházet, co jsme tenhle týden jedli, než sestavím jídelníček na dnešní večeri s Eve.

Červené maso jsme měli dvakrát, takže ne-ne. Pokud jde o sacharidy, měli jsme jednou brambory, dvakrát rýži, jednou křupavou bílou bagetu – zbývají těstoviny. Ale nechce se mi podávat těstoviny, když jsem se s Eve tak dlouho neviděla. Chci něco trochu speciálnějšího.

Nakonec se rozhodnu pro lososa s krémovou šampaňskou omáčkou a poruším pravidlo „brambory jednou týdně“, když naplánuju podávat filety s dobrými novými brambůrky odrůdy Jersey Royal a zeleným chřestem. Na chřest je ještě trochu brzy. Snažím se používat sezonní suroviny z místních zdrojů, ale slyšela jsem, že už i Italové jedí rajčata v zimě. Já vím! Taky mě to hodně překvapilo.

Zabalím Alici do sáčku taneční úbor, strčím jí oběd do květované školní tašky, přesvědčím se, že má nabitý telefon, a v rychlosti přejedu kuchyňskou podlahu mopem. Pak se jdu osprchovat.

Sean sedí v posteli, na kolenou otevřený laptop. „Tys ještě nevstal?“ zeptám se ho vyčítavě.

„Koukám na telefony.“

„Zrovna sis koupil nový mobil, proč potřebuješ další?“

„Nepotřebuju. Jen se dívám. Stejně jsem se dostal do postele až po jedenácté, pracoval jsem po internetu.“

Obrátím oči v sloup. „Chceš říct *nepracoval*,“ a on se usměje. Zavolá na mě, když mířím do koupelny a začínám se svlékat.

„Natty?“

„Copak?“

Vyjdu ven a on se na mě usmívá, všimnu si jeho klukovské krásy, opálená svalnatá hrud' mi zrychluje tep.

Vím, na co myslí. Ten pohled *znám*.

Ale ignoruju horkost ve slabinách, protože máme zpoždění. A přestože poplácává postel vedle sebe se slovy „dej si pauzu, Natty“, neudělám to. Protože i když to říká dobrosrdečně, a dokonce i sexy, stejně mě to štve. Pokusím se usmát. Snažím se zamaskovat záblesk hněvu, protože tohle mi dělá pořád.

Budu běhat po domě, jako by mi za zadkem hořelo, a on si bude ležet v posteli nebo polehávat na pohovce, přepínat televizní kanály a říkat: „Odpočiň si, Nat, nemusíš to dělat všechno najednou... zpomal,“ a já budu mít sto chutí praštit ho vysavačem do brňavky, protože když to neudělám, když se nepostarám, abychom měli všechno uklizené a uspořádané, když nezařídím, abychom byli včas a na správném místě a všechno bylo, jak má... tak kdo to sakra udělá?

Dneska se na večeri trochu nastrojím. Je to dané, že kvůli určitým přátelům se musíte víc snažit, a, no, Eve k takovým přátelům patří.

Pamatuju si, jak jsem právě porodila Felicity a byli jsme uprostřed stěhování, kupovali jsme druhý penzion. Přešli jsme od tří pokojů pro hosty k pěti a mým standardním úborem tenkrát byly džiny, čisté tenisky, polokošile – ale protože jsem právě porodila, měla jsem na sobě ještě legíny. Bříško po těhotenství jsem musela vecpat do kalhotek a kozy jsem měla jako dvě volská oka.

Eve přijela ze Států a nečekaně se objevila na prahu: černé pouzdrové šaty, vlasy v drdolu – a mně málem vyhrkly slzy, jak jsem ji uviděla. Nechápala to. Pořád to nechápe. Eve zatím nemá děti, takže nechápe, jak zranitelná si žena připadá v raných stádiích mateřství. Nemám jí to za zlé – co neznáte, to koneckonců chápat nemůžete –, ale od té doby při každé návštěvě novopečené mámy dbám na to, abych vypadala obzvlášť mizerně. Protože právě takové maličkosti ve skutečnosti pomůžou ženské na nohy.

Když jsem víceméně připravená, oblečená v černých šatech, zavolám v rychlosti tátovi a zkontroluju, jestli u něj byla pečovatelka a pomohla

mu se sprchováním. Je invalidní po dvou operacích totální endoprotézy kolenního kloubu. Po pětaticeti letech práce samostatně výdělečně činného truhláře měl kolena nadranc. Nechal si operovat obě najednou, aby se mohl dřív vrátit do práce, ale teď si nejsem jistá, jestli to byl dobrý nápad. Rehabilitace trvá déle, než se čekalo, a on není zrovna trpělivý pacient. Zpočátku mu vadila domácí péče, kterou jsem zařídila, ale teď mám vtíravý pocit, že si to docela užívá. Střídavě přicházejí různé povídavé ženské, aby mu pomohly vstát, vykoupat se a později ho uloží zpátky do postele. Nechává si to pro sebe, ale vnímám, že vzniká cosi – nějaký romantický vztah – s jednou z nich.

U telefonu se zdržím ani ne minutu, protože se ozve zvonek u dveří a na schodech je ticho, takže otevřít musím já. Táta stejně říká, že je v pořádku, a sděluje, že má na večer naplánovanou menší společnost, ale víc neprozradí a já se neptám.

Spěchám po schodech dolů, naposled zkontroluju svůj zevnějšek v zrcadle v předsíni a pak už otevírám dveře a vykviknu, když uvidím Eve.

Obejmu ji, rozplývám se „Chybělas mi, tys mi chyběla“ a myslím to vážně.

Eve je patrně moje nejstarší zbývající kamarádka. Nemám široký okruh přátel; známí odpadli v průběhu let, jak holky rostly, a já se je nesažila nahrazovat, protože společenského života jsem z hotelu měla víc než dost.

Ale s Eve se nevidám ani z poloviny tak často, jak bych si přála, a když ji uvidím, jako by se ve mně něco přepnulo nazpátek. Připadám si zas záhadně mladá.

Stává se to pokaždé, když s ní jsem; asi proto, že máme společnou minulost. Chodily jsme spolu na univerzitu a během prvního roku se toho stalo tolik, tolik věcí, které nás všechny změnilly a udělaly z nás lidi, kterými jsme teď, že bez ohledu na to, jak moc jsem se sblížila s jinými ženami, nikdy už takové pouto nevzniklo. Eve je člověk, se kterým si promluví, když zápolím s nějakým životním problémem, a obracím se na ni, protože mě nesoudí. Můžu si vylít srdce, můžu si postěžovat na Seana, říct o něm, že mi nepomáhá, je líný a bezohledný, a ona poslouchá,

dokonce se i zasměje tomu, jak bývají chlapi k ničemu, ale nikdy nebude Seana kritizovat. Ani náznak, jaký by mohl zaznít od jiných kamarádek, že v našem manželství existují skutečné problémy, protože Eve ví, že to, nač si stěžuju, je v podstatě triviální. Ví, jak hluboce ho miluju.

Podrží si mě na délku paže, prohlíží si můj obličej. „Panebože, tak ráda tě vidím,“ a zase mě stiskne v objetí. Zůstaneme tak – jaká je optimální délka objetí? Čtyři vteřiny? Pět? Ať je jakákoli, přesáhneme ji a Eve mi řekne do ucha: „Už jsi zas hubená, Natty. Nedřeš se moc?“

„Nezacínej,“ odpovím rozpustile. „Sotva jsi přijela.“

Ale má pravdu. Včera jsem se zhlédla při úklidu těch obkládaček v koupelně a vlastní vzhled mě na okamžik šokoval. Neřekla bych, že jsem nějak zoufale hubená, ale začínám vypadat vyzáběle a šlachovitě. Žebra nad nadry mi trčí jako žebřík. Ve škole jsem kdysi studovala geologii a včera jsem se přistihla, jak v šoku zírám na svůj obraz v zrcadle a porovnávám svá žebra se zkamenělým krunýřem trilobita. Nebyl to pěkný pohled.

„Máš celý večer, abys mě analyzovala a napravovala,“ sděluju Eve a zavírám dveře. „Co si dáš k pití? Červené nebo bílé?“

„Po pravdě řečeno, uvítala bych dávku kofeinu.“ Pak se s úsměvem zeptá: „To maserati na příjezdové cestě patří *Seanovi*?“

Kývnu, předstírám rozhořčený výraz a ona mě následuje do kuchyně. Odeberu jí kabát a začnu sypat kávu Lavazza do přístroje na espresso. „Jak se má Brett?“ zeptám se bez ohlednutí a ona neodpoví. Po několika vteřinách se otočím čelem k ní. „Eve?“ pobídnu ji.

Zavře oči. Ne že by docela potlačovala slzy, spíš sbírá síly na to, co se chystá prozradit.

Rázně zavrtí hlavou. „Je konec.“

„Konec?“ zajíknu se. „Cože? Kdy? Víš to jistě?“

„Naprosto,“ odpoví a já jsem úplně omráčená. Nikdy jsem se s Brettem ve skutečnosti nesetkala, ale Eve působila tak spokojeně! Zapomenu pro tu chvíli na kávu a přistoupím k ní, obejmu ji kolem ramen. „Eve, můžu se zeptat proč?“ a ona sebou trhne. „Promiň,“ řeknu. „Promiň, to bylo ode mě trapné. Ty... zaskočilas mě. Tohle je to poslední, co jsem

čekala.“ Nedodám, jak jsem se domnívala, že mi přichází oznámit, že je těhotná.

Mdle se na mě usměje. „To nic. Nejspíš jsem ti to měla říct před příjezdem, myslím. Nechtěla jsem, aby moje návštěva byla úplně smuteční, jestli mi rozumíš.“

„Samozřejmě. Samozřejmě,“ brebentím. „Naprostou chápou. Minulý týden jsem se ti párkrát pokoušela zavolat, ale nedovolala jsem se, bylo to kvůli...“

„Ne,“ přerušuje mě trochu ostře. „Měla jsem problém s mobilem. Mám teď iPhone – připomeň mi, abych ti pak dala nové číslo.“

V rozpacích sklopím oči. Měla jsem kontaktovat její kancelář. Protože je na cestách a přednáší nebo jinak jedná s klienty, měly jsme posledních pár let dohodu – volám jí do hlasové schránky a ona se mi pak ozve, hned jak je to možné. Teď lituju, že jsem se jí nesnažila zastihnout vytrvaleji.

Nevím, jak dál, a tak se zeptám: „Nedala by sis k tomu kafi whisky?“

A ona se usměje. „Moc ráda.“

Ve špatnou chvíli jako vždycky vstoupí Sean. Je bos, v pravé ruce nese čisté ponožky, vlasy ještě vlhké ze sprchy. Vidím, jak mu tričkem prosakují mokré skvrny. „Zdravím, cizinko,“ políbí Eve na tvář. „Cesta dobrá?“

„Ano, díky,“ okamžitě zamaskuje trápení, aby mého manžela ušetřila. „Večeříš dneska s námi, Seane? Nebo jsi v hotelu?“

Eve ví, jak to chodí. Ví, že ani jeden z nás nemůže být moc dlouho mimo podnik, aby nám nenaskákala kopřivka.

„Najím se tady,“ sdělí jí, „později zajdu na sklenku s hosty a zdržím se na začátek příprav na sobotu. Pořádáme předávání cen Pýcha Cumbrie.“

„Óóó,“ žasne Eve patřičně.

„Ale neměl bych přijít nijak pozdě,“ bere si sklenici. „Vy dvě budete určitě ještě vzhůru, sedět a drbat, až se vrátím.“

„To nové auto je fakt brutální, Seane.“ Eve se usměje a on se zatváří stydlivě.

Sean si ještě nezvykl na okázalost, ale pámbu ví, že jsme se dost nadřeli, abychom si zasloužili trochu luxusu. Nakonec, když už jsem

nemohla vydržet, jak si prohlíží na eBayi zástup různých maserati (prodávající už načítají do inzerátu i zvuk motoru, věřte tomu nebo ne), řekla jsem mu, ať si udělá radost. Řekla jsem mu, ať si tu věc opatří dřív, než bude moc starý na to, aby mu to v ní slušelo. Nakonec to vyžadovalo jen minimum přemlouvání.

Sean si naleje sklenku Sauvignon Blanc a zastaví se, aby mě políbil na šíji cestou do haly, špičkami prstů mi přejeď jemnou pleť na hrdle. „Dneska vypadáš krásně, Natty,“ pošeptá mi, a ačkoliv bych tenhle malý projev lásky měla uvítat, trochu se zamračím – i když to skrývám.

Sean a já jsme neměli sex – no, už dlouho. Není to o něm. Je to o mně. V posteli už mě nešťouchá do zad erekcí a neočekává okamžitou akci. Dělá všechno, co se má: začíná uplácením (ehm, *předebrou*) hned zkraje dne, lichotkami a hlazením, dlouhými pohledy a nečekanými polibky. Ale musím být upřímná: momentálně, i když jsme si vždycky užívali dobrý sex, často i skvělý sex, mi to prostě připadá jen jako další práce.

Usměju se na Seana způsobem, jenž mu sděluje, že dneska nejspíš zase nic nebude, a on neuhne očima a tvář mu náhle potemní, jako by se ptal: *Tak tedy kdy, Natty? Table situace nemůže trvat věčně.*

Nedávno se mě zeptal, na co ho vlastně potřebuju, a když jsem odříkala všechno, co mě napadlo, prohlásil, že na tyhle věci si můžeme zjednat nějakého poskoka.

To jediné, co mi může dát, jediná věc, kterou mi nemůže poskytnout nikdo jiný, je to jediné, co nechci, řekl chladně.

Alice večeří s námi a je to, jako by po škole vystoupala do schodů nasušená holka a právě včas na Evinu návštěvu se vynořila úplně jiná. Kompletní metamorfóza. Alice je teď okouzlující a zábavná, zajímá se o všechno, co kdo u stolu řekne. Zkrátka je rozkošná.

Rezavé vlasy má spletené do volného copu přehozeného přes levé rameno a oblékla si smetanové krajkové šaty. Na nohou má žabky s flitry. Je začátek května. Teplota venku se dosud pohybuje kolem nuly, ale Alice by nemohla vypadat líp. Má talent skládat k sobě nevhodné kusy oděvu, které by na každé jiné působily hloupě a afektovaně. Ale na

ní, štíhlé a dlouhonohé, je to oblečení elegantní. Elegantní a zároveň módní. Je to jediná osoba, kterou jsem kdy viděla zkombinovat motorkářské boty s kratičkou kanýrkovou sukýnkou a vytahanou šedě melírovanou mikinou a přitom vypadat velkolepě.

„Zkoušky se blíží, Alice?“ ptá se jí Eve.

„Joj,“ odpoví bezvýrazně. „Jsem z toho supernadšená.“

Eve nalévá další víno. „Dopadneš skvěle... vždycky jsi měla mozek po otci,“ a já se nad tím vtípkem trochu naježím. Eve nakloní hrdlo láhve směrem k Alici. „Dáš si trochu?“

Alice zakloní hlavu a ušklíbne se. „Máma mě nenechá ani čuchnout. I když je *prokázané*, že požívání malého množství vína, jako to dělají Francouzi, brání dospívajícím stát se v pozdějším životě pijany a alkoholiky.“ Vrhne na mě svůj nejvzpornější zamračený pohled.

„Ve Francii je spousta alkoholiků,“ opáčím.

„Ale líznout by si mohla, ne?“ naléhá Eve.

Zavrtím hlavou.

„Máma nechce, abych se zkazila,“ ozve se Alice. „Podle ní stačí jeden malý doušek a už začnu dělat *úplně stejné chyby*, jako udělala ona.“

Vysloví „úplně stejné chyby“ způsobem, který naznačuje, že o tom melu každický den celý její život. Což není pravda.

„Máma si myslí, že když se dám na pití, zahodím svou budoucnost... že v šestnácti otěhotním.“

Zvednu na Eve obočí a ona se na mě ušklíbne.

„Nevím, proč jsi z toho tak zjevená, mami,“ pokračuje Alice bez zábran. „Vždyť u tebe to vyšlo, ne? Ty a táta jste živoucí důkaz, že školní romance může vydržet.“

„Žádné víno, Alice,“ pronesu rázně. „A basta.“

O půl hodiny později, kolem osmé, když už Sean odešel do hotelu a Alice nahoře dodělává úkol z fyziky, lenošíme s Eve na pohovce. Vnímám, že je po týdnu přednášek o psychologii unavenější, než dává najevo. Obvykle orosenou pleť má matnou a v očích se jí usadil takový ten zamžený pohled, co bývá z nevyspání. Taky vidím, jak se jí kolem úst začínají tvořit drobné svislé vrásky, viditelné, když se napije. Je mi

pětatřicet, Eve je o trochu starší, ale já ještě takové vrásky nemám, takže předpokládám, že zase začala kouřit.

„Co se stalo, Eve?“ zeptám se, když v hovoru nastane odmlka. „Co se stalo mezi tebou a Brettem?“

Lokne si vína a sarkasticky se zasměje. „Usoudil, že přece jenom nechce děti.“

„Ach!“ zvolám a položím si ruku na ústa.

„Já vím,“ kývne. „Je to hajzl, co? Uvažuju o tom, že bych se nevracela domů.“

„Do Států?“ To mě překvapí. „Ale co tvoje praxe?“

„Tu bych mohla provozovat tady. Můžu začít znova. Nic mi nebrání; možná zrovna potřebuju změnu. Nebude snadné vracet se tam zpátky – sama.“

„Ale není to útěk?“

Klidně se na mě zadívá. „Přesně tak to je.“

Nemám schopnost naslouchat jako Eve. V tom smyslu je naše přátelství nevyvážené. Na každou situaci, kdy mě Eve potřebovala, připadlo deset situací, kdy jsem potřebovala já ji. Má vzácnou vlastnost, takovou, jakou jsem u žádné jiné přítelkyně nenašla. Je to něco jako šestý smysl, kterým přesně pozná, co v dané chvíli potřebuju. Můžu plakat, panikařit, chovat se přímo agresivně (obvykle když se snažím zakrýt skutečnost, že se stydím za to, jak jsem někoho urazila), a Eve bude pokaždé vlídná a uchlácholí mě natolik, abych byla ochotná čelit svým činům a vyslechnout od ní radu, jak všechno napravit a nepřipadat si tak mizerně.

Zkoumám pohledem její smutnou, ztrhanou tvář a lituju, že jí nedokážu poskytnout aspoň zlomek útěchy, jakou mi po léta dávala ona. Vtom obě nadskočíme. Polekal nás zvuk telefonu. Leží vedle mě na pohovce. Podívám se na číslo volajícího. Na displeji stojí: MEZINÁRODNÍ.

Omluvím se Eve. „Fakt se omlouvám, ale tohle musím vzít... haló?“

„Paní Wainwrightová?“ ozve se hlas.

„Ano.“

„Tady je Jenny Cruickshanková... Felicítina učitelka francouzštiny...“

„Co se stalo? Je v pořádku?“

A jako by se spojení přerušilo.

Naprosté ticho.

Chci opakovat otázku, snažím se mluvit klidně, ale zrovna když se k tomu chystám, uslyším slabé popotahování. Je sotva slyšitelné. Pak mi dojde, a je to odporně jasné, že učitelka na druhém konci linky pláče.

„Prosím, mluvte,“ žadoním tichým hlasem. „Co se stalo?“ Žaludek mi najednou klesá volným pádem. „Co se stalo mé dceři?“

„Omlouvám se,“ fňuká. „Odpusťte mi... Felicity je v nemocnici, je jí moc zle. Musíte hned přijet.“

3

NEMÁM MOC PROMILE? – je první otázka, kterou si kladu. Nejsem moc opilá, abych řídila?

„Natty, kdo to byl?“ ptá se Eve.

„Felicity je v nemocnici. Zrovna teď ji operují.“

Slyším svá slova jakoby z druhého konce místnosti. Třesu se. Nejen třesu. Je to šok. Kam se mi poděla všechna krev?

„Nevěděli to,“ říkám bez emocí. „Učitelé vůbec nevěděli, že je nemocná.“

„Co je s ní?“ ptá se Eve. „Co přesně ta učitelka říkala?“

„Nevědí, co se stalo. Zkolabovala. Nejsou si docela jistí, jestli to zvládne.“

Eve začne okamžitě jednat.

Nechlácholí mě, ani mi neříká, abych si nedělala starosti, ani mě neujišťuje, že Felicity bude v pořádku. Popadne telefon, pomocí rychlé volby zavolá do hotelu a věcně sdělí Seanovi, že se musí vrátit domů, situace je naléhavá.

„Proč jsem ji do té Francie pouštěla?“ šeptám. „Je jí teprve čtrnáct, je moc malá, než aby cestovala sama. Proč jsem ji pouštěla? Co mě to *napadlo?*“

Eve na mě upře oči. „Léčí ji, Natty. Nic se nemění tím, že je ve Francii. Zachraňují jí život. Musíme tě tam dostat co nejrychleji. Vyhledám lety.“

„Myslíš, že umře?“

„Jdi si sbalit věci.“

Třesavka sílí.

Eve pomalu opakuje: „Natty, jdi si najít pas a sbalit věci.“

Moje útroby se proměnily ve vědro úhořů. Asi se neudržím ani na nohou, natož abych nastoupila do letadla. Zůstávám v křesle. Jestli tu prostě zůstanu, všechno přejde. Sepnu ruce mezi stehny a pevně tisknu, aby se přestaly třást.

„Natty! Dělej!“

„Nemůžu,“ řeknu.

„Musíš.“

Šourám se ložnicí jako v transu, sbírám kousky spodního prádla a trička, když se ve dveřích objeví Sean. Nepromluví. Jen se na sebe dlouhou chvíli upřeně díváme.

Tak tohle je ono? – říkáme si v duchu oba.

Je tohle zbytek našeho života? Končí standardní, typický život čtyřčlenné rodiny, malicherných starostí, drobných roztržek? Přecházíme do jiné říše? Přidáme se do řad rodin, které přišly o dítě?

První, co mě napadlo, když mi učitelka sdělila zprávu o Felicity, bylo zašeptat: „Tuhle ne. Prosím, Bože, tohle dítě ne.“ Pak jsem si okamžitě připadala úplně strašně, protože... opravdu jsem chtěla, aby si vzal místo Felicity mou druhou dceru?

Posledních deset minut jsem vyjednávala s Bohem. I když vlastně nejsem věřící od – no, od té doby, co mě v mých devatenácti letech opustil. *Prosím, zachraň ji, loudím teď nanovo. Prosím, udělám všechno. Všechno nám vezmi, zbav nás všeho, co známe, ale nenech mé dítě umřít.*

Sean přikročí ke mně. Obejme mě a já se tiše rozpláču. V hrudi mám takový děs, že nedokážu artikulovat. Omráčí mě zjištění, že takovéhle to asi je, když vás napadne násilník. Ženy a dívky říkají, že jednoduše ztratí hlas. Tělo jim zběsile křičí, ale nic z nich nevychází, hrtan je ochromený strachem.

„Zbyla jim jedna letenka,“ oznamuje Sean vážně. „Z Manchesteru do

Rennes. Odlétají za dvě hodiny. Poletím já, Natty, ty zůstaň tady. Nejsi ve stavu cestovat. Můžeš letět zítra ráno.“

„Co jestli o ni přijdeme, Seane?“

Vrtí hlavou, jako by na tuhle otázku nehodlal odpovédět. „Musíme se rozhodnout. Jeden z nás musí vyrazit hned, jestli to máme stihnout.“

„Jedu já.“

„Nevím, jestli můžeš. Podívej se na sebe,“ vezme moje roztřesené ruce a zvedne je, abych na ně viděla, jako by dokazoval, že má pravdu.

„Ale jestli umře a já u ní nebudu, jak potom ještě někdy...“ Slova se mi ztrácejí v hrdle.

„Můžeš tam být nejpozději zítra v jedenáct dopoledne. Zůstaň tady, Natty, nech to na mně.“

Vyprostím ruce. „Ne. Musím to být já.“

A cítím, jak se podvoluje.

Další chvilka tichého uvažování a pak řekne: „Tak jo. Tak jo, složíme ti věci. Musíme sebou hodit.“

Sundá z horní police šatníku cestovní tašku, rozepne zip a začne dovnitř jemně ukládat hromádku triček, džín a spodního prádla.

Sleduju ho s vědomím, že bych měla pobíhat a sbírat všechno, co potřebuju, ale při představě Felicity v bezvědomí na operačním sále, daleko ode mě, jako bych vrostla do země.

Sean zvedne hlavu. „Natty?“ pronese a přes obličej mu přelétne obláček strachu. „Natty,“ opakuje jemně, „které boty si chceš vzít s sebou?“

„Co?“

„Boty? Které?“

„Ale já nevím. Moment,“ vstoupím do šatny a nechápavě civím na různé možnosti. Pak se obrátím zpátky k Seanovi. „A co Alice?“ svažším čelo. „Jestli pojedíš zítra do Francie, kdo se postará o Alici? Nemůžeme ji tady nechat samotnou. Kristepane, Seane, víš přece, jaká je, neumí ani otevřít plechovku fazolí. A tvoje matka je pryč a táta nemůže z domu a...“

„To nic,“ chopí se mého elektrického zubního kartáčku. „Eve se nabídla, že zůstane.“

*

Tak jsem tady. *Přímo v daném okamžiku.* Všechno, co mám, se soustředí do tady a teď.

Šourám se kupředu, v ruce svírám palubní vstupenku, pas a říkám si v duchu: *Musela přijít katastrofa, abych se ocitla v současnosti.* Brebentění v mysli ustalo. Všechny plány, co musím udělat příští týden, příští měsíc, příští rok, všechno se vypařilo. Pochybnosti, přetrvávající stesky ze včerejška, z doby před patnácti lety... všechno zmizelo.

Odložím pásek, střevíce.

Dívám se na starého pána, co se chystá uložit své věci na táč vedle pojízdného pásu; radí manželce, aby udělala totéž, aby si sundala hodinky, ale ona nechce. Nechá si je prý u sebe, dokud jí totéž nenařídí úřední osoba. To v něm probudí úzkost a mračí se na ni, jako by říkal: *Musíš? Opravdu je to nutné?*

Spočinu pohledem na ženě přímo před sebou. Má tři průhledné plastové sáčky nacpané k prasknutí kosmetikou a mně svitne, že jsem si s sebou nic takového nevzala. Ani rtěnku, ani řasenku. Jak jsem spěchala na letiště, zapomněla jsem si sbalit ty obvyklé věci, co potřebuju, abych čelila světu.

Ale tohle není obvyklá cesta. Jestli se dostanu do Francie jenom s kreditkou, telefonem, řidičákem a pasem, bude to stačit.

Zavřu oči, polknu a zvolním dech. Položím tašku na šedý táč. Sundám si kabát a na chvilku pocítím rozpaky, protože jak jsem spěchala, pořád mám na sobě ty krátké černé šaty, co jsem si oblékla na dnešní večeři s Eve.

O pár vteřin později projdu detektorem kovů a mířím k bráně. Můj prázdný pohled a cílevědomý krok jsou v rozporu s tím, jak jsem vydešená.

O tři a půl hodiny později. I když moje auto z půjčovny dovedla k nemocnici v Mayenne v jižní Normandii satelitní navigace v telefonu, zmocní se mě malý, nemístný pocit úspěchu. Nebo je to snad jenom úleva. Až do dneška jsem jela po pravé straně vozovky jen jednou, protože když cestujeme, řídí vždycky Sean, a mně zněl pokaždé v hlavě

takový vtíravý hlásek: *Vážně by sis to měla osvojit, jednou přijde naléhavá situace a Sean s tebou nebude a...*

No, ta naléhavá situace už přišla.

Zajedu na parkoviště. Ve Francii je o hodinu víc, takže si nejsem úplně jistá, jestli mě pustí do téhle malé přízemní provinciální nemocnice, která se v tuhle hodinu podobá spíš poliklinice. Nemám zdání, co si počnu, jestli se dovnitř *nedostanu*. Nejspíš si sednu na schody a budu brečet.

Sáhnu po kabelce a teprve teď, když už jsem na místě, si dovolím plakat. Posledních několik hodin jsem jela na adrenalinový pohon. S nikým jsem nemluvila; nikdo nepromluvil na mě. Vyzářovala ze mě aura zraněného zvířete. Přiblížíš se a já tě ošklivě kousnu. Možná ti i zlomím ruku jako rozzuřená labuť. Soustředila jsem se jen na to, abych se dostala rychle sem, sem k Felicity.

Vydám se přes parkoviště k hlavnímu vchodu, drobně přší. Je to víceméně stejné jako to vlhké mrholení, co jsem nechala doma, ale vzduch je tady méně hustý, vlhkost nižší. Kolem nikdo není, je to tu úplně opuštěné, ačkoliv zachytím závan zatuchlého pachu cigaret. Když stoupám po schodech, pach sílí: hutný přetrvávající tmavý tabák, gauloisky, gitanky – svědčí o tom, že to není tak dlouho, kdy tady, co teď stojím, byli lidé.

Posuvné dveře se automaticky otevřou, ale u recepčního pultu nikdo není.

Zmínila jsem se, že neumím francouzsky?

Ne, asi nezmínila.

Do zdi je zabudovaný interkom, tak stisknu tlačítko a doufám, že v noci funguje aspoň minimum personálu. Po několika vteřinách se ozve mrzutý mužský hlas.

„Oui?“

A to nejlepší, co ze sebe vypravím jako odpověď, je: „Felicity Wainwrightová... *Maman*.“

A pak čekám.

JOANNE ASPINALLOVÁ si odstranila bezbarvý lak z nehtů, vyndala náušnice a od osmi hodin včera večer nevzala nic do úst.

Už má takový hlad, že by snědla i polštář z nemocničního lůžka.

Je na pokoji se třemi dalšími ženami; dvě čekají na zmenšení prsů, stejně jako Joanne, a třetí má podstoupit plastickou operaci po oboustranné mastektomii. „Vezmou mi trochu masa ze zad,“ sdělila žena Joanne během čekání a Joanne zvedla obočí, jako by říkala *Zázraky moderní medicíny!*

Nějakou dobu se Joanne cítila provinile, že zabírá tohle lůžko, když očividně existují potřebnější kandidátky než ona. Znovu zápolila s myšlenkou, že ji sem dostala prachobyčejná marnivost, že kdyby byla silnější osobnost, kdyby měla větší sebevědomí, snad kdyby žila *ve vztahu*, pak by to nebyl takový problém. Možná ta operace přece jen není nutná.

Ale teď, když leží podepřená na matraci potažené polyetylenem a leje z ní pot, prýští jí z podpažních jamek, kde se pokožka prsů dotýká bicepsů, musí uznat, že takhle to nejde navěky. A je absurdní, že od Vánoc musela nosit o číslo větší košíčky – i když ve skutečnosti na váze nepřibrala. Dokonce i přestala brát antikoncepci v naději, že se tím něco změní. Nezměnilo.

Hodně podobně, jako když se těhotné ženy připravují na dobu po porodu, dopřála si i Joanne několikero nové oblečení na dobu po operaci. Bylo jí řečeno, že až spadne otok, může se těšit na podprsenku veli-

kosti 80 C/D. Vygooglovala si to a podle všeho to odpovídalo u blůz a topů velikosti čtyřicet dva, takže konečně mohla přestat nakupovat v nadměrných velikostech.

Koupila si jemně pletený černý rolák. Prodavačka vrhla na Joanne pohled, který naznačoval: *Do toho se jakživá nedostaneš*. Joanne absurdně zamumlala něco v tom smyslu, jaký to bude krásný dárek pro tetičku Jackie.

A koupila si šaty. Opravdové šaty.

Joanne nemohla nosit šaty od – no, odjakživa. Už od puberty potřebovala Joanne horní část oblečení o čtyři čísla větší než dolní díl, takže šaty nepřipadaly v úvahu. Následujících dvacet let strávila v různých černých kalhotách a nenápaditých volných vršcích.

Dostaví se anesteziolog. „Ne,“ Joanne není na nic alergická. „Ano,“ už byla na operaci (mandlí, když jí bylo sedm). „Ne,“ nemá problémy se srdcem ani s dýcháním.

Anesteziolog se zeptá, jestli ví, proč tu je, a Joanne se na něj podezíravě zadívá. „Ano...?“ sraští čelo.

„Potřebuju, abyste mi *nablas* řekla, co je to za operaci,“ odpoví omluvně a Joanne pochopí, že není puntičkář, jen se jí ptá, aby zabránil nedorozumění. Jako že by se mohla po operaci probudit s chybějícím článkem pravého palce nebo s podvázaným žaludkem nebo s ušima pěkně přišitýma po stranách k hlavě.

Čtyři ženy dosud neznají pořadí, v jakém půjdou na sál, ale už dostaly premedikaci a během příštích deseti minut zavládne na pokoji znatelný klid. Hovor umlkne a všechny pacientky začínají podřimovat.

Joanne se v duchu ptá, jestli je tenhle pocit tepla a spokojenosti podobný jako reakce na opiáty. Protože pokud ano, už naprosto chápe, jak člověk může prodat vlastní matku, aby se k nim dostal. Všechno je v pohodě a nenapadá ji jediná věc, co by ji trápila. Veškerá úzkost z operace odplývá. Zmocňuje se jí všeobíjající pocit lásky a blaženosti.

Joanne se podívá dolů a poprvé po víc než dvaceti letech jí její katastrofální ňadra vůbec nevadí. Dívá se na ně pravděpodobně naposled v životě a je jí skoro líto se s nimi loučit. Ve tváři má láskyplný výraz, jako by dávala sbohem staré lásce.

Joanne chápe, že je ve skutečnosti mimo, a když se rozhlédne po pokoji, uvidí na tvářích spolupacientek stejný nezemský výraz. Všechny ženy se usmívají, ruce úhledně složené na bříšku, pohled neurčitě důvěřivý.

„Joanne Aspinallová?“

„Hmm?“

„Už vás odvezeme dolů.“

Závěsy kolem lůžka se zatahují a mladý zřízenec zajede vedle její matrace s pojízdným lůžkem.

„Potřebujete pomoc?“ zeptá se a Joanne řekne ne. Ne, to bude dobré, díky.

Zvedne se na všechny čtyři, kozy se jí houpou jako kyvadla a podobá se staré nepůvabné fríské kobyle, uvízlé mezi dvěma sloupy.

Svaly jí nefungují, jak by měly, a teprve teď si Joanne uvědomí, že je jí vidět půlka zadnice, jelikož nemocniční košile se jí vzadu rozhrnula.

Sáhne za sebe, nemotorně šátrá a nedotkne se holé kůže, ale škrablavých papírových spodárů, které si, jak si vzpomene, předtím oblékala. V rozpacích zvedne hlavu a pohlédne přímo do očí mladého zřízence.

Nežtetelně pronese: „Nezatýkala jsem vás kdysi?“

„Dvakrát,“ odtuší. Pak se ušklíbne: „Žádné strachy, detektive, tohle všechno už jsem viděl...“

5

JE OSM RÁNO a Felicity ještě neotevřela oči. Jsme v malém jednolůžkovém pokoji; Felicity má v každé ruce kapačku a z břicha jí trčí drén, jímž odtéká hnis.

Felicity prasklo slepé střevo.

Když jsem včera v noci dorazila, čekal už na mě chirurg, který prováděl apendektomii. Prý to bylo nebezpečně na hraně. Když ji otevřel, byla plná gangrény: ještě hodinu a byla by mrtvá. Teď dostává intravenózně antibiotika, fyziologický roztok a glukózu a monitorují jí každou hodinu životní funkce, kontrolují, zda nestoupá teplota – znamená, že by mohla nastupovat peritonitida. Podle současného stavu očekává, že se Felicity zcela uzdraví, a domnívá se, že ji pustí z nemocnice asi za deset dní.

Takže volám Seanovi, aby do Francie nejezdil.

Zvládám to. *Dokážu* to zvládnout.

V pokoji u Felicity je jen jedna malá postel a já chci být u ní nonstop. Pokud bude nadále stabilní, bude nejlepší, když Sean zůstane, kde je. Bude se se mnou hádat, to vím, ale skutečnost je taková – a teď to bude působit jako chladný, tvrdý smysl pro kšeft –, že potřebuju, aby se staral o hotel... a samozřejmě o Alici.

V práci vznikne tuna problémů, jestli sem pojede, problémů, které se budou nabalovat až do našeho návratu, a já bych se momentálně radši plně soustředila na Felicity. Nemůžu čelit každých pět minut zpanikařeným telefonátům personálu, informujícího nás o další katastrofě, a kromě

toho není fér žádat po Eve, aby zůstala. Nemůže jen tak všeho nechat a starat se o Alici, musí myslet na vlastní práci a koneckonců není z rodiny.

Vyjdu na chodbu a zvolím Seanovo číslo. Vezme to po druhém zazvonění. „Jak je jí?“ ptá se okamžitě.

„Je to dobré. Ještě se neprobrala.“

Celou noc jsem Seana pravidelně informovala. Ani jeden z nás nespál.

„Řeším posledních pár věcí,“ sděluje trochu zadýchaně. „Volal jsem tvému tátovi, řekl jsem mu, co a jak. Jen potřebuju najít rezervní klíče pro Eve a pak vyrazím...“

„Seane... nejezdi.“

„Cože?“

„Zůstaň tam, já to zvládnou, já...“

„Samozřejmě že přijedu. Nenechám tě tam samotnou. Musím přijet – proč bych pro všechno na světě zůstával...“

„Seane, poslouchej, je lepší, když zůstaneš a o všechno se postaráš. Zůstaň s Alicí. Můžu být u Felicity každou vteřinu, nemusím se od ní ani hnout. Kdybys přijel, nemáš kde spát. Musel by ses ubytovat v hotelu; všechno by se tím jen zkomplikovalo. A pak je tu Raymond. Od pondělka má čtyři dny dovolené, vzpomínáš si?“

Raymond je vrchní manažer hotelu. Přijedou mu ze Slovenska rodiče a on s nimi jede do Londýna, Yorku, Edinburghu.

„Do prdele!“ zašeptá Sean. „Na to jsem zapomněl. Proč si vždycky berou dovolenou, zrovna když...“

„Seane, to nic. Bude to dobré. Vážně potřebuju, abys tam zůstal. Nemám z telefonu přístup na internet a už po mně chtějí podrobnosti zdravotního pojištění. Učitelka, co zůstala u Felicity během operace, odjela rovnou zpátky do tábora, a nevím, kdy se někdo z nich vrátí. Nemám žádná čísla ani dokumenty. Tohle všechno můžeš vyřešit za mě... můžeš zavolat do školy a já se budu starat o Felicity.“

Vzdychne, není si jistý, jestli ze mě nemluví šílenství. Samozřejmě by měl přijet, říká si v duchu, ale ví, že na mých slovech je něco pravdy. Kdyby odjel a všechno by nebylo zařízeno, hotel by utrpěl. A není vždycky možné všechno řešit, pokud je k dispozici jen nižší personál;

drobný nedostatek se může rozvinout v něco nepřekonatelného, když se jaksepatří nezvládne.

„Budu taky potřebovat rezervovat zpáteční letenky domů,“ dodám pro případ, že by dosud váhal, „a dohlédnout na tátu.“

Po chvilce mlčení řekne: „Tak jo. Tak jo, chápu. Dává to smysl, jasně. Ale určitě budeš v pořádku?“

„Určitě. Na mou duši, Seane, Felicity už je z nejhoršího venku a ty víš, že je lepší rozdělit síly.“

Zasměje se mé zarputilosti a poví mi, že mě miluje. Než zavěsí, dodá: „Zaplaťpámbu, že jsi tam ty, vid', Nat?“

Sean a já jsme odjakživa zvládali krize moc dobře. Nikdy jsme neměli nikoho, kdo by přispěchal na pomoc nebo zaskočil, takový přepych nám nebyl dopřán. Vždycky jsme byli odkázaní na sebe. Když mi bylo dvacet, představovala jsem si, jak nechám všechno plavat, asi jak to člověk dělává před těžkou zkouškou... „Kdybych sundala ruce z volantu... kdybych nechala auto sjet ze silnice... všechn ten stres by skončil.“ Ale samozřejmě jsem to nikdy neudělala. Příliš svědomitá, příliš pilná.

Někdy nám připadalo, jako by nás drtila tíha odpovědnosti. Hosté si stěžovali, že chybí mobilní signál nebo že ve vesnici není žádná dobrá rybí restaurace nebo že nemají vyhlídku na moře (pobřeží je vzdálené třicet kilometrů), a buď Sean, nebo já jsme je museli pacifikovat, s humorem je uchlácholit, zatímco ten druhý ošetřoval ve vedlejším pokoji nemocné dítě se záškrtem, nebo bylo třeba uprosit manažera banky, aby nám zvýšil kontokorent, anebo zápolit s *Mail on Sunday*, aby umístili náš inzerát na přední místo na pravé stránce.

Táta se ze všech sil snažil pomáhat nám s dětmi, ale bez mámina vedení byl dost ztracený. A Seanovi rodiče se sice uměli občas výtečně rozplývat nad holkami, ale ani jednou se neobjevili s otázkou: „Jak můžeme pomoci? Vyžehlit? Nepotřebujou jít holky na procházku do parku?“

Pochopte, nefňukám. Jsou to naše děti, my jsme je přivedli na svět. My se o ně musíme starat.

Sean a já jsme si vyvinuli způsob spolupráce, abychom překonali všech-

no, co nám přišlo do cesty. A myslím, že za svůj úspěch jsme vděčili patrně právě tomuhle postoji, kdy nikoho neobviňujeme, řešíme to, co máme před sebou, a neuvažujeme nad tím, zda se i ostatní snaží stejně. Podařilo se nám dostat se tam, kde jsme, bez cizí pomoci.

Sedím u lůžka Felicity, zatímco jí sestra měří teplotu a pulz.

„*Ça va?*“ zeptám se sestry.

„*Ça va,*“ odpoví jednoduše a odejde. Prozatím je Felicity v pořádku.

Špičkami prstů ji něžně hladím po paži. Obvykle vypadá zdravě. Má po Seanovi špinavě blond vlasy, jeho zlatavou pleť, která si uchovává trochu barvy i v zimních měsících. Když jsou pořádně opálení, získají Sean i Felicity moc krásný bronzový odstín pokožky, stejný jako Farrah Fawcettová v tenisových šortkách.

Z místa, kam má Felicity zavedený drén, stoupá slabý odér zkaženého masa a mě v očích pálí slzy, když si uvědomím, že moje ubohé děťátko má v sobě tolik jedu.

Už několik měsíců trpěla mírnými bolestmi břicha a teď už chápu, že co jsem ledabyle přikládala „úzkosti ze školy“, byl ve skutečnosti brblající apendix. Ani jsem ji nevzala k doktorovi, připadalo mi hloupé obtěžovat ho, když Felicity jednoduše prochází tím, co trápí všechny čtrnáctileté: pochybnostmi o sobě, rozpaky, strachem, že nezapadne.

Dotýkám se jejich vlasů a cítím, jak potlačuju provinilé myšlenky. Protože to není poprvé, co jsem odkládala operaci děvčat. Není to poprvé, co jsem si namlouvala, že jejich choroby nejsou dost důležité, abych připravovala doktora o čas.

Teď se dívám na zsinalou pokožku Felicity, na černé kruhy pod jejími dolními řasami, na pihy na nose, které obvykle nejsou vidět, a v duchu se ptám, zda mi ve skutečnosti nedělala větší starosti ztráta *mého času*.

Náhle mi v hlavě naskočí citát od Jackie Onassisové: „Jestli zřušujete výchovu svých dětí,“ řekla, „pak je asi vedlejší, co všechno jinak děláte dobře.“

Zřušovala jsem mateřství?

Zčistajasna si nejsem tak jistá. Zčistajasna mě napadne, že i když jsem vyplnila svůj čas pobíháním a péčí o všechno možné, možná jsem se zaměřovala na úplně špatné věci.

6

DOKTORKA EVE DALLADAYOVÁ PROSTÍRÁ Nattin kuchyňský stůl k snídani. Uspořádá sklenice čerstvé pomerančové šťávy, mírně ztvrdlé čokoládové croissanty (které nahřála v troubě) a koblihy s vanilkovým krémem. Eve vyběhla ven ve čtvrt na osm ráno a v Coopu ještě neměli čerstvé zboží, takže tohle pečivo bylo to nejlepší, co mohli nabídnout.

Má na sobě těsně přiléhavé džíny, semišové kozačky ke kolenům a kašmírový svetr levandulové barvy s věčkem. Plavé, skoro bílé vlasy má volně stažené do ohonu na temeni hlavy, aby zdůraznila útlou šíji, a dost se namalovala. Dnes to však udělala tak, aby to vypadalo, jako by nebyla nalíčená vůbec. Taky šetrila parfémem.

Alice se přisouřá do kuchyně, napůl omámená spánkem, a užasle se zadívá na koblihy. „Páni.“

„Napadlo mě, že všichni potřebujeme trochu rozveselit,“ řekne Eve. „Dáš si něco horkého? Kávu? Čaj? Čokoládu?“

Alice se zasměje. „Máma by omdlela, kdyby viděla tolik cukru pohromadě.“

Eve vrhne na Alici ustaraný pohled. „Udělala jsem něco špatně?“

Alice pokrčí rameny. Oči má napuchlé pláčem ze včerejšího večera a na tváři má tmavě rudou rýhu. Eve se o tom nezmíní.

„Říkal ti táta, že do Francie nejede?“ zeptá se Eve.

„Jo.“

Alice si ukousne sousto čokoládového croissantu a olizuje drobečky